

Dr Ilija Nikolić, suradnik i poklonik V. M. Jovanovića, objavio je ovu knjižicu sa svojim govorom nad pokojnikovim grobom te kratkim životopisom, bibliografijom radova i izvorima (literaturom) o V. M. Jovanoviću, uz kazalo imena na kraju.

Djelatnost Vojislava Jovanovića, književnog historičara, prevodioca, kritičara, dramskog pisca, povjesničara, diplomata, arhivista, bila je raznolika i višestrana, neujednačene uspješnosti, ne uvijek prihvatljive orijentacije, ali nedvojbeno vrijedna pažnje i dragocjena kao izvor informacija.

Među ostalim područjima svojih širokih interesiranja Jovanović se mnogo bavio i narodnom poezijom, počevši od njegove disertacije o Méricéovoj »Guzli«, preko antologija narodnih pjesama i pripovijedaka i brojnih članaka o problematici narodne poezije pa do rukovođenja »Odborom za izdavanje korpusa narodnih pesama« Srpske akademije nauka.

Bibliografija obuhvaća najveći dio Nikolićeve knjižice (str. 11—60) a sastoji se iz ovih odjeljaka: Posebna izdanja; Studije, rasprave, članci, hronike, beleške; Prevodi; Rukopisi; Građa. Bibliografija je izrađena veoma pomno po principu kritičke bibliografije, s kratkim registima i navedenom literaturom o pojedinim djelima.

Od posebne je vrijednosti prikaz Jovanovićeve rukopisne ostavštine, sadržan u odjeljcima Rukopisi i Građa, pa ćemo odatle nabrojiti naslove koji se odnose na narodnu poeziju.

Rukopisi: Srpska narodna poezija u stranim književnostima; Referat o zbirci narodnih pesama Ilije Martinovića; Kalendari i almanasi kao organi naše narodne književnosti u XIX i XX veku; Antologija srpskog eposa; Antologija (Zbornik) lažne srpskohrvatske narodne poezije. — Falsifikati — plagijati — mistifikacije — (1683—1966); Referat o zbirci narodnih pjesama Radoslava Nedovića; Referat o spisu D. Vuksana »Francuski prevod jedne narodne pjesme«; Srpska akademija nauka i njeni sakupljači narodnih pesama; Referat o rukopisima Sime Milutinovića - Sarajlje; Lažne srpske narodne pesme u Sovjetskom Savezu; Plagijati Milorada Panića - Surepa; Antologija srpskih narodnih pripovedaka; Fabriciranja — plagijati i falsifikati srpskih narodnih pesama Novice Šaulića; Kosovska epopeja Novice Šaulića; O falsifikatorima naše narodne poezije (Bogoljub Petranović, Novica Šaulić i drugi); Zbornik radova o narodnoj književnosti (Nacrt izdanja).

Građa: Pitanje »Alačevićeva zbornika«; Ko je izmislio Musu Arbanasu saveznika kneza Lazara; Rodoljubive mistifikacije Safetbega Bašagića; Bibliografija srpskohrvatske narodne književnosti; Narodno pesništvo Kruševačke župe: falsifikati učitelja Krste Božovića; Falsifikati narodnih pesama popa Balda Melkova Glavića; Pop Baldo Melkov Glavić i njegove pesmarice; Gogolj i naša narodna pesma; Grčke narodne pesme kao izvor »Ilirskih balada« Prospera Merime-a; Smrt bana Derenčina i njen pesnik; Jedan nemački estetičar o srpskim narodnim pesmama; Vukov prodor u svetsku književnost i Vukovo mesto u njoj; Vukovi rukopisi Srpskih narodnih pesama u Srpskoj akademiji nauka; Vukovi rukopisi narodnih pesama u Sovjetskom Savezu; Vukovi ruko-

piši narodnih pesama u drugim stranama (slijedi još nekoliko naslova o Vuku); Rodoljubive mistifikacije Nikole T. Kašikovića; Karl Marks i srpska narodna poezija; Meštrovićeva »Hasanaginica«; Narodno pesništvo Kruševačke župe; Falsifikati Čire Milića; Murkova »Hasanaginica«; Naša narodna epika u stranim književnostima; Saradnja Lukijana Mušickog na Vukovu zborniku Srpskih narodnih pjesama; Novaković Stojan, Zbirka srpskih narodnih pesama; Njegošev zbornik narodnih pesama; Falsifikati Luke Ilića-Oriovčanina; Gresi narodoljupca: skupljačke i izdavačke intervencije dona Mihovila Pavlinovića; Posmrtni plagijati Dragutina Rakovca; Srpska narodna poezija u stranim književnostima; Lažne srpske narodne pesme u Velikoj Britaniji; Ukrajinski prevodi naših narodnih pesama; Knjižarske špekulacije Abdula Haka, Osman-efendije Sarajlića, Pertev-efendije i drugih skupljača i izdavača; Karl Herloszon, nemački prevodilac srpskih narodnih pesama i pisac romana o Šćepanu Malom; Jovan Cvijić o srpskim narodnim pismama.

Nije, na žalost, jasno navedeno u kakvu su stanju rukopisi obuhvaćeni odjeljkom »Građa«, ali se iz bilješke razabire da su to nedovršeni radovi.

Mnogi od nabrojenih naslova izazvat će interes sviju onih koji proučavaju narodnu poeziju, osobito naslovi u kojima je riječ o plagijatima, falsifikatima i mistifikacijama u zbirkama niza poznatih skupljača i izdavača narodne poezije.

O Jovanovićevoj »Antologiji lažne srpskohrvatske narodne poezije« mnogo se govorilo već za njegova života. Teško je preporučiti objavljivanje tih rukopisa ne poznajući njihov sadržaj. No bilo bi korisno kada bi Ilija Nikolić u jednome članku objektivno i nepristrasno dao informaciju o sadržaju tih radova — koji danas žive pretežno u usmenoj predaji beogradskih znanstvenih radnika.

Maja Bošković-Stulli

VITO MORPURGO, PROFILO STORICO-BIBLIOGRAFICO DEL FOLK-LORE JUGOSLAVO. Biblioteca di cultura, diretta da Giovanni B. Bronzini, 6, Monografie. F.lli Montemurro editori, Matera 1969, 155 str.

Već u kratkom predgovoru svoje knjige »Prospetto del Folk-Lore jugoslavo« (»Pregled jugoslavenskog folklor«) Vito Morpurgo je bio najavio pojavu ovoga svoga dosad najopsežnijeg rada s područja književnog folklor naroda Jugoslavije.

I ovaj svoj rad povijesno-bibliografskog karaktera, kao što je bio već spominjani »Pregled jugoslavenskog folklor«, autor je također uz kratak predgovor podijelio na nekoliko dijelova te ih nazvao: I. Bogatstvo i raznolikost jugoslavenskog narodnog stvaralaštva, II. Zanimanja i folkloristička proučavanja prije Vukova razdoblja, III. Vukovo razdoblje, IV. Zbirke i proučavanja poslije Vukova vremena, V. Razdoblje drugog svjetskog rata i one poratno, VI. Zaključna zapažanja.

Poslije tih dijelova slijedi vrlo bogat (pogotovo ako se uzme u obzir da ga je sastavio stranac i za strani narod) bibliografski dio knjige, koji ima 848 jedinica. U tim jedinicama obuhvaćene su najznačajnije zbirke svih književnih vrsta usmene literature naroda Jugoslavije, zatim gotovo sve najvrednije